

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg
1240 København K

Kopi: Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg

Bemærk: Ny tekst markeret med kursiv

Revideret grundnotat om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et fællesskabsprogram for beskæftigelse og social solidaritet - Progress.
23. november 2004

Vores sag
7162-0017

Baggrund

Kommissionen har fremlagt et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et fællesskabsprogram for beskæftigelse og social solidaritet, KOM(2004)488 af 14. juli 2004. Forslaget blev modtaget i Rådet den 27. august 2004. Forslaget har hjemmel i TEF, særligt art. 13, art. 129 og art. 137, som indebærer fælles beslutningstagen med Europaparlamentet (art.251).

Kommissionen foreslår i begrundelsen, at man med henblik på gennemførelse af en forenkling og en rationalisering i forhold til den nuværende situation og under hensyntagen til de forskellige beslutningsprocedurer opdeler de beskæftigelsesmæssige og social- og arbejdsmarkedspolitiske aktiviteter i to hovedområder, som hver især er omfattet af en budgetpost og baseret på individuelle beslutningsprocesser:

1. Det første område vil have form af et integreret **program** for beskæftigelse og social solidaritet (Progress), som dækker perioden 2007-2013. Det vil blive vedtaget ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse og vil blive beskrevet i det følgende. I dette program indgår fire specifikke EF-handlingsprogrammer, som på nuværende tidspunkt støtter gennemførelsen af den social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden, samt en række budgetposter, der vedrører arbejdsvilkår. Det finansielle tilskud vil beløbe sig til 628,8 mio. EUR over hele perioden.

2. Det andet område med titlen ”**Fortsat social dialog, arbejdstagernes fri bevægelighed samt undersøgelser og særlige rapporter vedrørende det sociale område**” vil blive behandlet i en

separat meddelelse, da der ikke er behov for nogen retsakt. Dette aktivitetsområde vil dække udgifter, der er baseret på eksisterende forordninger og de selvstændige beføjelser, som traktaten tillægger Kommissionen, og som bekræftes i finansforordningens artikel 49, stk. 2, litra c), og gennemførelsesbestemmelsernes artikel 33, stk. 1. Den anden budgetpost vil beløbe sig til 479,9 mio. EUR i perioden 2007-2013.

Indhold

Det overordnede formål er ifølge Kommissionen at styrke Kommissionens rolle som initiativtager til forslag vedrørende EU-strategier, gennemførelse og opfølgning af EU's målsætninger og omsættelse heraf i nationale politikker. Endvidere ønsker Kommissionen hermed en sikring og opfølgning af, at EU's lovgivning anvendes på sammenhængende vis i hele Europa, at fremme samarbejds- og koordineringsmekanismer mellem medlemsstaterne og samarbejdet med organisationer, som repræsenterer civilsamfundet.

Denne overordnede målsætning søges virkeliggjort ved hjælp af en række **generelle målsætninger**:

1. Forbedring af kendskabet til og forståelsen af de forhold, der er fremherskende i medlemsstaterne (og i andre deltagerlande) gennem analyser, evaluering og nøje overvågning af politikker.
2. Støtte til udvikling af statistiske redskaber og metoder samt fælles indikatorer inden for de områder, der dækkes af programmet.
3. Støtte til og overvågning af gennemførelsen af EU-lovgivningen og politiske målsætninger i medlemsstaterne samt vurdering af disses betydning.
4. Fremme af netværk, gensidige læringsprocesser og bestemmelse og spredning af god praksis på EU-plan.
5. Forbedring af de berørte parter og offentlighedens kendskab til de EU-politikker, der forfølges under hver enkelt af de 5 sektioner.
6. Forøgelse af de vigtigste EU-netværks evne til at fremme og støtte EU-politikker. Målsætningerne for hver enkelt sektion er sluttelig blevet omsat til operationelle målsætninger, der svarer til de forskellige støttetyper (analytiske og gensidige læringsaktiviteter, oplysnings- og formidlingsaktiviteter, støtte til de centrale berørte parter) henhørende under hvert enkelt politikområde. De operationelle målsætninger vil svare til behovet for at gennemføre aktioner, som finansieres på kommissionsplan og er rettet mod specifikke aktører, der har behov for at træffe foranstaltninger i denne sammenhæng.

Programmet vil blive inddelt i fem sektioner svarende til de fem vigtigste aktivitetsområder:

1. Beskæftigelse
2. Social beskyttelse og integration
3. Arbejdsvilkår
4. Bekæmpelse af forskelsbehandling og forskellighed
5. Ligestilling mellem mænd og kvinder.

Den foreslåede tilgang vil medføre, at antallet af budgetposter (ekskl. agenturer), som forvaltes direkte af Kommissionen, reduceres fra 28 til 2 på det beskæftigelsesmæssige og det social- og arbejdsmarkedspolitiske område. Én enkelt råds-afgørelse vil erstatte den række forskellige afgørelser, der findes på nuværende tidspunkt. Dette vil i stort omfang forenkle beslutningsprocessen. Bortset fra en betragtelig reduktion af antallet af budgetposter vil der også blive opnået rationalisering gennem reduktion og harmonisering af anvendelsesområdet for de nuværende fire EF-handlingsprogrammer. I forbindelse med gennemførelsen af programmet vil

Kommissionen blive bistået af ét enkelt programudvalg i stedet for fire.

Rationaliseringen vil også være til gavn for slutbrugerne, da den øger instrumenternes synlighed, klarhed og sammenhæng. Potentielle støttemodtagere vil finde det lettere at søge om støtte under de forskellige sektioner i det nye program takket være den standardiserede tilgang og de harmoniserede gennemførelsesbestemmelser. Da ét enkelt projekt kan vedrøre målsætningerne i mere end en af sektionerne i programmet, får slutbrugeren således en "one stop shop".

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Da der er tale om et forslag til et fællesskabsprogram, som blandt andet sigter mod en forenkling og rationalisering af eksisterende programmer, vurderes forslaget at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Gældende dansk ret

Der findes ingen danske regler på området.

Høring

Forslaget er sendt i høring i EU-specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold. LO, Amtsrådsforeningen og De Samvirkende Invalideorganisationer har fremsendt deres bemærkninger.

LO giver udtryk for bekymring for, at en sammenlægning af programmerne kan betyde en reduktion af det samlede budget for initiativer på dette område. LO er opmærksomme på, at de finansielle rammer for 2007-2013 først fastlægges, når der indgås forlig om det samlede budget. LO lægger vægt på, at Arbejdsmarkedet og det sociale område bør have en høj prioritet for Danmark i de kommende budgetforhandlinger.

Herudover har LO den bemærkning, at arbejdsmarkedets parter bør nævnes som centrale aktører i direktivforslagets punkt 9c.

Amtsrådsforeningen støtter forslaget om at etablere et EU-fællesskabsprogram for beskæftigelse og social solidaritet og ser positivt på den foreslåede forenkling i forhold til EU's støtteprogrammer generelt.

Amtsrådsforeningen er enig i behovet for større gennemskuelighed med hensyn til støttemuligheder i EU og støtter derfor målsætningen om at etablere en "one stop shop" i forbindelse med Progress-programmet til gavn for mulige ansøgere.

Amtsrådsforeningen noterer samtidig, at Kommissionen og medlemsstaterne forpligter sig til at sikre sammenhæng mellem aktioner, der iværksættes under Progress-programmet og andre EU-støtteprogrammer, især den Europæiske Socialfond.

I lyset af programmets begrænsede finansielle ressourcer finder Amtsrådsforeningen det vigtigt at inddrage lokale og regionale myndigheder i gennemførelsen af programmet, eftersom de har et formelt ansvar som relativt store arbejdsgivere ude i landet og fordi, der skal skabes sammenhæng på lokalt og regionalt niveau mellem flere indsatsområder, der påvirker

beskæftigelsesudviklingen.

De danske invalideorganisationer henleder opmærksomheden på, at personer med handicap ofte oplever forskelsbehandling, hvorfor Progress er meget vigtigt for handicaporganisationerne.

Det er DSI's vurdering, at den samlede budgetline er utilstrækkelig i forhold til det vigtige og meget komplekse område programmet adresserer. DSI udtrykker ligeledes bekymring over, at nationale NGO'er ikke direkte, jf. artikel 10, er omfattet af adgangen til at søge programmet. Det er vigtigt, at alle relevante lokale aktører kan tage initiativer med udgangspunkt i Progress. Man mener, det bør understreges, hvilke forpligtelser Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene (Dublin) og Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur (Bilbao) har i forhold til f.eks. ligebehandling for personer med handicap.

Afsluttende opfordrer DSI til, at Progress også knyttes an til artikel 26 i Charteret om grundlæggende rettigheder, så det bliver muligt at lave benchmarking, erfaringsudveksling mv. på relevante områder, som ikke direkte er omfattet af artikler om bekæmpelse af forskelsbehandling.

Europa-Parlamentets udtalelse

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Tidligere forelæggelser

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

De nærmere forhandlinger om de finansielle perspektiver for perioden 2007-2013 er netop påbegyndt. Det forventes dog, at Danmark fortsat vil finansiere omkring to pct. af de samlede udgifter til EU. Den officielle deadline for vedtagelse af rammerne er juni 2005, men det er mere sandsynligt, at det bliver marts-juni 2006. Den samlede ramme er meldt ud samtidig med ca. 60-70 programforslag, hvoraf Kommissionens forslag til Progress er et. Beløbsstørrelserne i forslaget må betragtes som vejledende, og beløbene kan udelukkende afsættes under forudsætning af, at der er bevillingsmæssig dækning herfor, når forhandlingerne om de samlede finansielle perspektiver for perioden 2007-2013 er tilendebragt.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget har ikke samfundsøkonomiske konsekvenser.